

Conclusies van de Advocaat-Generaal
M. LAGRANGE

20 april 1961

Vertaald uit het Frans

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

De drie verzoeksters, de ondernemingen Meroni, F.E.R.A.M. en S.I.M.E.T., hebben ieder voor zich beroep ingesteld tegen beschikkingen van de Hoge Autoriteit d.d. 28 oktober 1959 ex artikel 92 van het Verdrag, waarbij zij werden veroordeeld tot betaling van zekere nog uitstaande bedragen, verschuldigd uit hoofde van de verevening voor importschroot, alsmede van moratoire interessen. Bij beschikking van 18 mei 1960 heeft het Hof de voeging der zaken bevolen.

De schriftelijke procedure is normaal verlopen tot aan de conclusie van dupliek, waarbij de Hoge Autoriteit, zonder verder op de zaak ten gronde in te gaan, het Hof mededeelde, dat zij aan verzoeksters beschikkingen had doen betekenen, waarbij de bestreden beschikkingen werden „ingetrokken”. In de considerans van deze beschikkingen, waarvan een afschrift was gevoegd bij de conclusie van dupliek, verklaarde de Hoge Autoriteit, dat het haar gewenst voorkwam de verschuldigde (trouwens nog steeds voorlopige) bijdragen opnieuw in hun geheel vast te stellen, daarbij rekening houdend met de nieuwe tarieven en nieuwe, nauwkeurigere gegevens. Ook deze nieuwe beschikkingen zullen uiteraard in rechte kunnen worden bestreden.

Dit had automatisch tot gevolg, dat de beroepen zonder voorwerp geraakten. Verzoeksters hadden afstand van instantie kunnen doen en in dat geval zouden bij de beschikking, waarbij akte van de afstand van instantie werd verleend (toepassing van artikel 69, paragraaf 4), de kosten uiteraard ten laste van de Hoge Autoriteit zijn gebracht. In dit verband valt op te merken dat, anders dan verzoeksters in haar laatste schriftelijke opmerkingen stelden, het hier een beroep tot nietigverklaring betreft, ingesteld op grond van artikel 33, en niet een beroep in volle omvang. Juridisch gezien ligt de kwestie gelijk als in de eerste zaken Meroni, 9 en 10-56, arresten van 13 juni 1958; het betreft hier namelijk een beroep dat zich richt tegen een beschikking ex artikel 92, niet tegen een beschikking ex

artikel 36 houdende vaststelling van een boete of dwangsom. In de verzoekschriften wordt bovendien tot nietigverklaring geconcludeerd. Voor het verkrijgen van afstand van instantie was overeenstemming tussen partijen, als bedoeld in artikel 77, lid 1, van het Reglement, niet vereist; in plaats daarvan waren artikel 77, lid 2, en artikel 78 van hetzelfde Reglement van toepassing, die niet de eis van een dergelijke overeenstemming stellen.

Verzoeksters waren evenwel niet verplicht, afstand van instantie te doen. Doch in dat geval moest onvermijdelijk een mondelinge behandeling volgen, daar het twijfelachtig is of de beslissing dat het geding zonder voorwerp is geraakt — een beslissing ten gronde — op andere wijze kan worden uitgesproken dan in een arrest, dat wordt voorafgegaan door een formele mondelinge behandeling, welke heden plaatsvindt.

Wat de zaak ten principale betreft, is het duidelijk dat de beroepen zonder voorwerp zijn geraakt, nu de bestreden beschikkingen zijn „afgeschaft” (Frans: „abrogé”; „revocata” volgens de Italiaanse tekst; het is beter, in het Frans te spreken van „rapporté”, daar het een individuele administratieve handeling betreft die — uiteraard — met terugwerkende kracht wordt vernietigd). Bij arrest dient derhalve te worden bepaald, dat de beroepen zonder voorwerp zijn geraakt.

De kwestie van de kosten levert meer moeilijkheden op.

Artikel 69, paragraaf 5, van het Reglement voor de procesvoering bepaalt:

„Wanneer het geding zonder voorwerp is geraakt, beslist het Hof vrijelijk ten aanzien van de proceskosten”.

Het staat vast dat, gezien de omstandigheden van het geval, de kosten in beginsel door de Hoge Autoriteit behoren te worden gedragen. Doch geldt dit voor alle kosten, met inbegrip van die welke betrekking hebben op de mondelinge behandeling?

Men zou geneigd kunnen zijn, hier het tweede lid van paragraaf 3 van artikel 69 toe te passen, dat als volgt luidt:

„Het Hof kan een partij die in het gelijk wordt gesteld, veroordelen tot vergoeding aan de wederpartij van de kosten welke zij ten laste van laatstgenoemde heeft veroorzaakt, indien het Hof van oordeel is, dat deze kosten vergeefs zijn aangewend, dan wel van vexatoire aard zijn”.

Doch deze bepaling baat ons niet, aangezien de kosten, die ten gevolge van de mondelinge behandeling aan de zijde van de Hoge Autoriteit zijn „veroorzaakt”, ongetwijfeld gering of nihil zijn. Doch de vraag is van belang voor de kosten die ter gelegenheid van de mondelinge behandeling aan de zijde van verzoeksters zijn ontstaan: behoren deze ten laste van de Hoge Autoriteit te worden gebracht? Zoals wij zagen is het Hof, overeenkomstig artikel 69, paragraaf 5, geheel vrij zich ter zake uit te spreken.

Het is onze overtuiging dat het niet juist zou zijn, verweerster te belasten met deze kosten, welke vermeden hadden kunnen en moeten worden. Hiertoe stonden twee wegen open: ofwel verzoeksters hadden afstand van instantie kunnen doen, waardoor de mondelinge behandeling zelf zou zijn vermeden, ofwel zij hadden zich er van kunnen onthouden kosten te maken voor de mondelinge behandeling, welke kosten, gezien de aard van de zaak, a priori kennelijk overbodig waren.

Wij concluderen:

- tot verklaring voor recht, dat de beroepen zonder voorwerp zijn geraakt;
- en tot veroordeling van de Hoge Autoriteit in de kosten, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de mondelinge behandeling, welke ten laste van verzoeksters komen.